

Beata KŁOJZY-KARCZMARCZYK, Janusz MAZUREK

Zadania samorządów lokalnych w procesie likwidacji niskiej emisji

STRESZCZENIE. Stan czystości powietrza jest czynnikiem istotnie wpływającym na poziom życia. Zasadniczy wpływ na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego w poszczególnych strefach, mają duże i mniejsze zakłady przemysłowe oraz zanieczyszczenia napływające często z innych regionów. Szczególne znaczenie mają tu ciepłownie oraz elektrownie. Poważny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego w poszczególnych gminach ma ponadto niska emisja, która odgrywa istotną rolę w miesiącach zimowych. Źródłem niskiej emisji jest spalanie węgla niskiej jakości w lokalnych kotłowniach i w indywidualnych gospodarstwach domowych oraz transport, szczególnie w rejonach dróg o znacznym natężeniu ruchu. Wielkość niskiej emisji jest trudna do oszacowania i wykazuje zmienność sezonową, związaną z okresem grzewczym.

Analiza danych monitoringowych z terenu województwa małopolskiego z lat 2003–2007 (WIOŚ 2004–2007), wykazała (na przykładzie benzenu), zmienność sezonową zanieczyszczenia powietrza. W okresie jesienno-zimowym widoczny jest wyraźny wzrost zanieczyszczeń wprowadzanych przez lokalne kotłownie oraz ruch drogowy.

W związku z powyższym, istotna jest realizacja zadań ekologicznych, które doprowadzą do likwidacji niskosprawnych kotłowni oraz wymiany wyeksploatowanych kotłów na nowoczesne. Kluczowym działaniem jest zwiększenie wykorzystania źródeł energii odnawialnej oraz promowanie działań zmniejszających straty ciepłe w budynkach, poparte szeroką edukacją ekologiczną społeczeństwa. Proponowane w pracy zadania ekologiczne, mogą wspomagać działania decyzyjne gmin i powiatów, a także mogą stanowić przesłankę dla konstruowania budżetu tych jednostek.

SŁOWA KLUCZOWE: jakość powietrza, samorzady lokalne, zadania ekologiczne, niska emisja